

Kuntalaisaloite kotiteiden lumiaurauksesta

Khall 26.08.2024 § 149

Valmistelija

Hallintokoordinaattori Katja Karjalainen, 040 771 6238,
katja.karjalainen@savukoski.fi

Kuntaan on saapunut 12.8.2024 kuntalaisaloite lumien auraamisesta yli 65-vuotiaille.

Aloitteessa aloitteentekijä toteaa, että Savukosken kunnassakin tulisi olla kotiteiden lumiauraus yli 65-vuotiaille kuten esimerkiksi Sallassa. Tämä apu tulisi olla mahdollista kaikille yli 65-vuotiaille kunnan alueella. Kunnan tulisi ensin selvittää tarvitsijoiden ja halukkaiden määrä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Antti Mulari

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ohjaa aloitteen teknisen lautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Jakelu

Tekninen lautakunta

Teknltk 12.09.2024 § 46
34/00.01.02/2024

Valmistelija

Sami Ämmälä, tekninen johtaja p. 040 6772044,
sami.ammala@savukoski.fi

Aloitteesta ei selviä, että tarkoittaako aloitteen tekijä asemakaava-alueella olevia pihaliittymiä, tontille johtavia pihateitä ja pihoja vai tarkoittaako aloitteen tekijä asemakaava-alueen ulkopuolella olevien yksityisteiden varsilla olevia pihateitä ja pihoja? Aloitteesta ei selviä myöskään, että tarkoittaako aloitteen tekijä ostopalveluna hankittavaa palvelua vai ilmaista palvelua yli 65-vuotiaille henkilöille?

Sallan kunta auraa yli 65-vuotiaiden henkilöiden pihoja ja pihateitä koko kunnan alueella. Sallassa palvelua tulee hakea kunnalta, ja siitä peritään maksu kalenterivuosittain. Sallan kunnan aurausavustusten hakuaika on loppusyksystä. Aurausavustusta haetaan erillisellä lomakkeella, jolloin on helppo selvittää aurausten ja avustusten tarpeet.

Savukosken kunta on kilpailuttanut kirkonkylän asemakaava-alueen kaavateiden, piha-alueiden ja yksityisteiden auraamisen ja polanteen poiston 3.9.2020 päivätyllä tarjouspyynnöllä. Tarjouspyynnössä urakka-aika on ollut kolme vuotta alkaen lokakuussa 2020 ja päättyen toukokuussa 2023. Tarjouspyynnössä on ollut optiomahdollisuus, jonka mukaan talvikunnossapitotöitä on voitu jatkaa vielä kahden vuoden optioaikana päättyen toukokuussa 2025. Tarjouspyynnön perusteella yksityisteille valikoitui pääsääntöisesti urakoitsijat, joilla oli käytössään kuorma-auto ja

alusterä ja kaavateille urakoitsija, jolla on käytössään traktorikaivuri. Tarjouspyynnössä ei ole huomioitu asemakaava-alueella, eikä yksityisteiden varsilla olevia pihateitä eikä pihvoja, koska ne kuuluvat voimassa olevan lainsäädännön mukaan kiinteistöjen omistajille, eikä kunnalla ole velvollisuutta järjestää ja/tai kustantaa niiden talvikunnossapitoa.

Pihateiden ja tonttiliittymien auraus voidaan huomioida seuraavassa talvikunnossapidon kilpailutuksessa, mutta tämä vaatii lisää taloudellisia resursseja.

Savukosken kunta rakentaa ja kunnossapitää asemakaava-alueella rakennuskaavatiet ja muut kunnan ylläpidettävät liikenneväylät ja yleiset alueet. Kunnan hoidossa olevien kaavateiden ja yleisten alueiden talvikunnossapito jakautuu teknisen osaston ja yksityisten urakoitsijoiden kesken. Kesäkunnossapito järjestetään pääasiassa kunnan toimesta. Liikuntapaikkojen ylläpidosta vastaa liikuntatoimi ja tekninen toimi yhdessä.

Asemakaava-alueella olevien katujen, torien, katuaukioiden, puistojen, istutusten ja muiden näihin verrattavien yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapito on kunnan vastuulla. Tontin omistajan velvollisuus on huolehtia tonttiin rajautuvan katualueen siisteydestä. Kadun kunnossapito käsittää kadun rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen, sorapäällysteisen kadun tasaisena pitämisen ja sorapäällysteisen ajoradan pölyn sitomisen. Kunta huolehtii myös kadun kalusteiden, korokkeiden, suojakaiteiden, liikennemerkkien ja vastaavien laitteiden kunnossapidosta.

Katujen ja kaavateiden talvikunnossapitoon kuuluvat lumen ja jään poistaminen ja liukkauden torjunta. Kunta voi päättää, että tietty alue pidetään talvella kunnossa vain osittain, jos siitä ei aiheudu liikenteelle ja liikkumiselle huomattavaa haittaa. Kunta vastaa myös kunnan hoidossa olevien kaavateiden sekä yleisten alueiden katuvalojen rakentamisesta ja kunnossapidosta.

Kunnossapito asemakaava-alueella. Lain kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 2 luvun 4 §:n mukaan katujen kunnossapito kuuluu kunnalle. *”Tontinomistajan velvollisuutena on kuitenkin, jollei 8 §:stä muuta johdu, pitää tontin kohdalla oleva jalkakäytävä käyttökelpoisena poistamalla jalankulkua haittaava lumi ja jää sekä huolehtia liukkauden torjumisesta jalkakäytävällä ja liukkauden torjumiseen käytetyn kiviaineksen poistamisesta jalkakäytävältä. Lisäksi tontinomistajan velvollisuutena on tarvittaessa poistaa jalkakäytävälle tai sen vierelle kertyneet lumivallit sekä pitää jalkakäytävän viereinen katuojja ja sadevesikouru lumettomana ja jäättömänä.”*

”Tontinomistaja vastaa myös tontille johtavan kulkutien kunnossapidosta.”

Lain kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 2 luvun 8 §:n mukaan kunta voi päätöksellään ottaa kokonaan tai osittain huolehtiakseen tontinomistajalle 4 §:n mukaan kuuluvista kunnossapitotehtävistä yhden tai useamman tontin osalta, kaikilla asemakaava-alueilla tai asemakaavan määrättyllä osalla. Kunnossapidon maksuista säädetään lain kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 2 luvun 14 b §:ssä.

Kuntien avustukset yksityisteille. 1.1.2019 voimaan tulleen uuden yksityistielain 560/2018 kunnat voivat halutessaan edelleen avustaa yksityisteitä YksTL 84 §:n nojalla. Kunta päättää sen varoista yksityistien

tienpitoon myönnettävistä avustuksista, avustuksen ehdoista ja käytön valvonnasta samoin kuin tien tekemisen tai kunnossapidon ottamisesta kokonaan tai osaksi kunnan suoritettavaksi. Edellytyksenä kunnan avustuksen myöntämiselle tienpitoon on, että tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta ja että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset niin kuin YksTL 50 §:ssä edellytetään.

Voimassa olevan lain mukaan avustusten myöntäminen on kunnan vapaasti päätettävissä, eikä laissa ole säädetty avustuksen kohteista myöntämisen perusteista, ehdoista tai valvonnasta vaan ne ovat jääneet kunnan päätöksen varaan.

Kunnan avustuksille on uudessa yksityistielaisissa siis asetettu edellä mainitut kaksi avustuskriteeriä, jotka kunnan tulee ottaa huomioon avustuspäätöksiä tehdessään. Avustuskriteereillä varmistetaan mm. tiekuntien hallinnollisen tiedon ajantasaisuus yksityistierekisterissä sekä kannustetaan järjestäytyneisyyteen, jonka katsotaan olevan tärkeä elementti yksityistieihin liittyvässä tehokkaassa ja ammattimaisessa tienpidossa.

Kunnan avustus kuntalain säännösten perusteella. Yksitystielain avustuksia koskevia säännöksiä ei sovelleta sopimusteihin, eikä yksityistielaki koske ns. omia teitä. Näiden mahdollinen avustaminen perustuu:

- Kunnan yleistä toimialaa koskevaan säännökseen (kuntalaki 7 §) sekä sitä rajoittaviin harkintavallan käyttöä koskeviin säännöksiin ja periaatteisiin.
- Avustaminen edellyttää hallintopäätöstä perusteluineen.
- Avustamisen tulee olla kunnan edun mukaista, yhdenvertaista, oikeudenmukaista, taloudelliset vaikutukset tiedossa.

Esittelijä

Tekninen johtaja Sami Ämmälä

Päätösehdotus

Lähtökohtaisesti asemakaava-alueella ja yksityistieiden varsilla olevien pihateiden, liittymien ja pihojen auraus kuuluu voimassa olevan lainsäädännön mukaan kiinteistöjen omistajille. Kunnalla ei näin ollen ole velvollisuutta järjestää ja/tai kustantaa niiden talvikunnossapitoa.

Asemakaava-alueen ulkopuolella sijaitsevien pihateiden, tonttiliittymien ja pihojen osalta kunta ei voi avustaa YksTL 84 §:n mukaisesti yksityistietä, joka ei kuulu tiekuntaan. Edellytyksenä on lisäksi, että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset niin kuin YksTL 50 §:ssä edellytetään.

Tekninen toimi valmistelee uuden talvikunnossapidon kilpailutuksen kevään ja kesän 2025 aikana. Uudessa urakkakilpailutuksessa voidaan tarvittaessa huomioida pihateiden, tonttiliittymien ja pihojen auraus yli 65-vuotiaiden henkilöiden osalta koko kunnan alueelta. Tekninen toimi valmistelee uudet aurausavustusten hakulomakkeet ja tiekunnille tarkoitetut uudet kunnossapitosopimukset. Avustusehdot täyttävät yksityistieiden tiekunnat voivat tulevaisuudessa hakea yksityistieiden avustukset uusilla hakulomakkeilla ja sopia avustuksen muodosta ja palveluista kunnan kanssa uusilla sopimuksilla. Uusissa sopimuksissa voidaan huomioida myös yli 65-vuotiaiden aurastarpeet, jotka urakkakilpailutuksen perusteella valitut sopimusurakoitsijat hoitavat. Kunta laskuttaa yli 65-vuotiaille tehdyt aurastyöt pihaliittymien, pihateiden ja pihojen osalta toteutuneiden kulujen perusteella.

Päätös

Tekninen lautakunta kävi aloitteesta keskustelun ja totesi aloitteen olevan puutteellinen.

Tekninen lautakunta totesi, että lähtökohtaisesti asemakaava-alueella ja yksityisteiden varsilla olevien pihateiden, liittymien ja pihojen auraus kuuluu voimassa olevan lainsäädännön mukaan kiinteistöjen omistajille. Kunnalla ei näin ollen ole velvollisuutta järjestää ja/tai kustantaa niiden talvikunnossapitoa.

Talvikunnossapito tullaan kilpailuttamaan kevään 2025 aikana. Tällöin uusissa sopimuksissa voidaan huomioida myös yli 65-vuotiaiden auraustarpeet, jotka urakkakilpailutuksen perusteella valitut sopimusurakoitsijat hoitavat. Kunta laskuttaa yli 65-vuotiaille tehdyt auraustyöt pihaliittymien, pihateiden ja pihojen osalta täysimääräisenä toteutuneiden kulujen perusteella.

Jakelu